

(ร่าง)

**แผนพัฒนาสถิติ
สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ.**

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

<มกราคม 2555>

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6
บทที่ 3 มั่งสัถุทธิตำงการสขำขำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	33
บทที่ 4 สถานการณ์และยุทธศาสตร์การพัฒนามั่งสัถุทธิตำงการสขำขำทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	43
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 แผนแม่บทระบบสถิติของประเทศและแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลาง ผลิตสถิติในแทบทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงาน งานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อกำหนดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีก็มีความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรกนับตั้งแต่มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ”

ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญคือแผนพัฒนาสถิติสาขาต่าง ๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญคือแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติและการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

ทั้งนี้หน่วยงานต่าง ๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติและสาขาเท่านั้น

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขาจะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) โดยการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถิติรายสาขาประจำปี

คณะรัฐมนตรี

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คณะกรรมการ
ที่ปรึกษา
ด้านวิชาการ

คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน
(ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

องค์ประกอบ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ปลัดกระทรวงแรงงาน
- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปลัดกระทรวงการคลัง
- ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ปลัดกระทรวงคมนาคม
- ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปลัดกระทรวงพลังงาน
- ปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม จำนวน 3 ท่าน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ จำนวน 3 ท่าน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ท่าน
- ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวน 2 ท่าน

ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
รองประธาน ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
วาระ 5 ปี ตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ

หน้าที่

- กำหนดนโยบายด้านสถิติของประเทศ
- กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- รายงานความก้าวหน้าตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสถิติต่อคณะรัฐมนตรี โดยผ่านสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา

องค์ประกอบ

- หน่วยสถิติจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
- ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ
- ประธาน ปลัดกระทรวงที่รับผิดชอบสถิติสาขานั้นๆ
- เลขานุการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่

- จัดทำผังรวมสถิติทางการของสาขา โดยทำการทบทวนรายการข้อมูลสถิติ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน และวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติทางการ (Data Gap Analysis) โดยวิเคราะห์จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง/ กรมต่างๆ ความต้องการใช้ข้อมูลสถิติ ฯลฯ
- พิจารณาคัดเลือกสถิติทางการจากข้อมูลการบริหารงาน สำมะโน และสำรวจ (ข้อมูลที่มีการจัดทำอยู่แล้ว Review Stock)
- พิจารณาหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตสถิติทางการที่ยังไม่มีหน่วยงานใดจัดทำ และประสานงานให้มีการผลิตสถิติทางการตามผังรวมสถิติทางการของสาขา
- บริหารจัดการ การจัดทำมาตรฐานสถิติและส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์
- ปรับปรุงสถิติให้ได้มาตรฐาน
- ประสานงานการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ
- ประสานงานการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติทางการ
- ประสานงานด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ
- จัดทำรายงานประจำปี (รายงานสถานการณ์สถิติทางการและรายงานผลการดำเนินงาน) เสนอต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทยในหน้าที่เกี่ยวข้องทุกปี
- แต่งตั้งคณะทำงานฯ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

องค์ประกอบ

- ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน
- ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาควิชาการ

ประธาน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

เลขานุการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน้าที่

ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการในการผลิตและให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ใช้ประโยชน์

หน่วยประสานงาน
แผนแม่บทระบบสถิติฯ
ภายใน สสช.

ประสาน
ในประเทศ

ประสานต่าง
ประเทศ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน้าที่

- ประสานงานทั้งในและต่างประเทศในการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- การทบทวนแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- ติดตามผลการปฏิบัติงาน
- ทำหน้าที่เป็นเลขานุการฯ ของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้อง
- ในระยะเริ่มต้นการดำเนินงานอาจมีการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทระบบสถิติฯ

ทั้งนี้ความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติของประเทศย่อมขึ้นกับความสำเร็จของการดำเนินงานแผนพัฒนาสถิติรายสาขา ซึ่งปัจจุบันจำแนกเป็น 21 สาขา โดยคำนึงถึงมาตรฐานการจัดจำแนกประเภทของสหประชาชาติ (UNACC: Administrative Committee on Coordination Programme Classification) และระบบบริหารราชการของประเทศ ได้แก่

สถิติด้านสังคม ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

- 1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ
- 2) แรงงาน
- 3) การศึกษา
- 4) ศาสนาและวัฒนธรรม
- 5) สุขภาพ
- 6) สถิติการสังคม
- 7) หญิงและชาย
- 8) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
- 9) ยุติธรรม ความมั่นคง การเมืองและการปกครอง

สถิติด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

- 10) บัญชีประชาชาติ
- 11) เกษตร ป่าไม้ และประมง
- 12) อุตสาหกรรม
- 13) พลังงาน
- 14) การค้า ราคา และประกันภัย
- 15) ขนส่ง และโลจิสติกส์
- 16) เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร
- 17) การท่องเที่ยวและการกีฬา
- 18) การเงินและการธนาคาร
- 19) การคลัง
- 20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิทธิบัตร

สถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

- 21) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขาประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 1) ศึกษานิยาม ขอบเขต และความสำคัญของสถิติสาขานั้นๆ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การให้คำนิยามที่เกี่ยวข้องจากการจัดจำแนกข้อมูลของสำนักงานสถิติประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ ธนาคารโลก มาตรฐานการจัดจำแนกประเภทของสหประชาชาติ (UNACC, Administrative Committee on Coordination Programme Classification) ซึ่งกลุ่มมาตรฐานสถิติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำและนำเสนอไว้ที่ www.nso.go.th
- 2) ศึกษาตัวอย่างโครงสร้างและการจัดหมวดหมู่รายการสถิติ ตลอดจนรายการสถิติรายสาขาจากประเทศต่างๆ เพื่อนำแนวคิดที่เหมาะสมมากำหนดโครงสร้างหมวดหมู่สถิติทางการรายสาขาของประเทศไทย
- 3) ศึกษาต้นอุปทาน ได้แก่ ศึกษารวบรวมรายการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสาขานั้นๆ ที่มีการจัดทำในปัจจุบัน โดยสืบค้นจากแหล่งต่างๆ อาทิ ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายการข้อมูล ความถี่ในการรายงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบ วิธีการจัดเก็บและประมวลข้อมูล รูปแบบการเผยแพร่ ฯลฯ เพื่อนำไปประกอบการจัดทำ “ผังสถิติทางการ”
- 4) ศึกษาต้นอุปสงค์ ได้แก่ ศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขา ศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์กระทรวง แผนปฏิบัติการราชการแผ่นดิน เป้าหมายและตัวชี้วัดระดับสากล และประเทศ เพื่อให้ทราบความต้องการสถิติ
- 5) คัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและติดตามความก้าวหน้าของสถานการณ์การพัฒนาให้เป็น “สถิติทางการ” และจัดหมวดหมู่ตามโครงสร้างที่กำหนด
- 6) จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ประกอบด้วยโครงสร้างสถิติทางการ สถิติทางการ(ที่ควรจะมีของสาขา) รายการสถิติทางการ รูปแบบ/วิธีการเผยแพร่ และหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการในผังสถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาสถิติสาขานั้นๆ
- 7) วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต บริหารจัดการ และเผยแพร่สถิติแต่ละรายการ และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาสถิติสาขานั้นๆ

1.3 นิยาม และขอบเขตของสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 19 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ไว้ดังนี้

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งสิ่งที่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต เห็นได้ด้วย ตาเปล่า และไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า สิ่งแวดล้อมจะประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์นั่นเอง สิ่งแวดล้อมสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ได้แก่ บรรยากาศ น้ำ ดิน แร่ธาตุ และสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บนโลก (พืช และสัตว์) ฯลฯ และ
- สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สาธารณูปการต่าง ๆ เช่น ถนน เขื่อนกั้นน้ำ ฯลฯ หรือระบบของสถาบันสังคมมนุษย์ที่ดำเนินชีวิตอยู่ ฯลฯ

ซึ่งในสาขานี้จะหมายถึงสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเท่านั้น

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งต่างๆ (สิ่งแวดล้อม) ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น บรรยากาศ ดิน น้ำ ป่าไม้ พืช สัตว์ป่า แร่ธาตุ พลังงาน และกำลังแรงงานมนุษย์ เป็นต้น

โดยคำนิยามแล้วจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภทนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม แต่สิ่งแวดล้อมทุกชนิดไม่เป็นทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด ซึ่งอาจกล่าวสรุป ได้ว่าการที่จะจำแนกสิ่งแวดล้อมใดๆ เป็นทรัพยากรธรรมชาตินั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ

ประการแรก เกิดจากความต้องการของมนุษย์ที่จะนำสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง

ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ถ้ายังไม่นำมาใช้ก็เป็นสิ่งแวดล้อม แต่ถ้านำมาใช้ประโยชน์ได้ก็จะกลายเป็นทรัพยากรธรรมชาติในช่วงเวลานั้นๆ

ประการที่สาม สภาพภูมิศาสตร์และ ความห่างไกลของสิ่งแวดล้อม ถ้ายู่อไกลเกินไปคนอาจไม่นำมาใช้ ก็จะไม่สามารถแปรสภาพเป็นทรัพยากรธรรมชาติได้

นอกจากนี้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มคละกันไปโดยอยู่ร่วมกันอย่างมีกฎ ระบบ ข้อบังคับทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและทั้งที่มนุษย์กำหนดขึ้นมา การอยู่เป็นกลุ่มของสรรพสิ่งเหล่านี้จะแสดงพฤติกรรมร่วมกันภายในขอบเขตและแสดงสรรพสิ่งเหล่านี้จะเรียกว่าระบบนิเวศ หรือระบบสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของคำว่า **อุตุนิยมวิทยา**¹ เป็นวิชาที่กล่าวถึงเรื่องราวของบรรยากาศ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศกับพื้นโลก มหาสมุทร และสิ่งมีชีวิตโดยทั่วไป วิชานี้เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางเคมี และการเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศ จุดมุ่งหมายของวิชานี้อยู่ที่การศึกษาให้เข้าใจในเรื่องราวของบรรยากาศ การพยากรณ์อากาศให้เป็นไปโดยสมบูรณ์ถูกต้องและแม่นยำ

¹ กรมอุตุนิยมวิทยา (<http://www.tmd.go.th/index.php>)

บทที่ 2

สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศในช่วงที่ผ่านมา ได้รับผลกระทบจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกปรากฏชัดเจนนมาก สถิติอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดต่ำสุดในรอบ 56 ปี (พ.ศ. 2494-2549) มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง ปริมาณน้ำฝนมีความผันแปรมากและแนวโน้มลดลง จำนวนพายุหมุนที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยลดลงเช่นกัน นอกจากนี้ คุณภาพอากาศในบริเวณเมืองใหญ่ที่การจราจรหนาแน่น พื้นที่ที่มีการเผาในที่โล่งแจ้ง และเขตอุตสาหกรรม มีคุณภาพอากาศต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจและจำนวนรถยนต์สะสม การผลิตและการนำเข้าสารอันตราย เพื่อใช้ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น การตกค้างแพร่กระจายในสิ่งแวดล้อมและปนเปื้อนในห่วงโซ่อาหาร จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและการดำเนินวิถีชีวิตของประชาชน

สำหรับปริมาณกากของเสียทั้งขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายมีมากถึงปีละ 22 ล้านตัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่สามารถกำจัดได้ทัน ในขณะที่การนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ยังทำได้จำกัด ทั้งนี้ 2 ใน 3 ของของเสียอันตรายมาจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโลหะ ซึ่งกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว และเติบโตมากกว่าการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมโดยรวมถึง 2-3 เท่า

พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายไปถึง 67 ล้านไร่ในช่วง 40 ปี ปัจจุบันเหลือพื้นที่ป่า เพียงร้อยละ 33 ของพื้นที่ประเทศ (หากมีพื้นที่ป่าต่ำกว่าร้อยละ 40 จึงเป็นระดับที่จะรักษาสมดุลของระบบนิเวศไว้ได้) ซึ่งน้อยกว่าประเทศในแถบเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เวียดนาม การสูญเสียพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และภัยธรรมชาติที่บ่อยครั้งและรุนแรงมากขึ้น นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาทั้งน้ำขาดแคลนและความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำ สภาวะการขาดแคลนน้ำของประเทศอยู่ในระดับรุนแรงเมื่อเทียบตามเกณฑ์ของ UNESCO มีการใช้น้ำเพิ่มขึ้นมากอย่างไม่มีการจำกัด ขณะที่การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพิ่มเติม มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ที่เหมาะสม รวมทั้งมีการครอบครองใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดกรณีขัดแย้งซึ่งน้ำที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น

ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมจากการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามศักยภาพ ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง ในขณะที่ความต้องการพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องเพิ่มผลผลิตโดยการใช้สารเคมี เกิดปัญหาการตกค้างของสารเคมีในดิน รวมทั้งมีปัญหาคารกือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินที่กระจุกตัว ในปี 2546 มีผู้ไร้ที่ทำกินราว 7.7 แสนราย ต้องการที่ดินทำกินเพิ่มถึง 11.5 ล้านไร่ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งก็ลดความอุดมสมบูรณ์ลง อัตราการจับสัตว์น้ำลดลง 3 เท่า ป่าชายเลนลดลงจาก 2 แสนไร่เหลือ 1.5 ล้านไร่ แหล่งปะการังร้อยละ 50 และหญ้าทะเลร้อยละ 30 มีสภาพเสื่อมโทรม สำหรับทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพก็กำลังถูกทำลายอย่างรวดเร็ว สาเหตุมาจากการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่ทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของ

สิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ ทำให้อัตราการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตเพิ่มขึ้น มีรายชื่อสัตว์และพันธุ์พืชในบัญชีใกล้สูญพันธุ์ถึง 684 ชนิด

สภาวการณ์ดังกล่าวทำให้ประเทศไทยต้องหาทางป้องกัน ยับยั้ง และแก้ไขไม่ให้อาณาเขตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขยายตัวมากขึ้น

2.2 นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ

มาตรา 67 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมด้วยรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการ ส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 85 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

(2) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

(3) จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

(4) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบ และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

(5) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

มุ่งบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล รักษาและใช้ประโยชน์ ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตให้คนในสังคมไทย โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกระดับขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ควบคุมและลดมลพิษ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ สร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตภาวะโลกร้อน และเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

เป้าหมาย

1. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรักษาพื้นที่อนุรักษ์ไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 19.0 เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40.0 ของพื้นที่ประเทศ และเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนไม่น้อยกว่าปีละ 5,000 ไร่

2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ และการบรรเทาอุทกภัย รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ชลประทานเฉลี่ยปีละ 200,000 ไร่ เพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหาร

3. สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนจากการพัฒนา โดยควบคุมคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักและแม่น้ำสายสำคัญให้อยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่พอใช้ขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.0 ฟื้นฟูคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง โดยเฉพาะบริเวณอ่าวไทยตอนในไม่ให้อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก คุณภาพอากาศในเขตเมืองและเขตอุตสาหกรรมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การจัดการขยะชุมชนถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50.0 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และมีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ไม่

น้อยกว่า ร้อยละ 30.0

4. เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติให้มีความพร้อมทั้งระดับประเทศ พื้นที่ และชุมชน
5. เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
6. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเกื้อกูลกัน

ตัวชี้วัด

1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ และสัดส่วนพื้นที่อนุรักษ์ต่อพื้นที่ประเทศ
2. สัดส่วนจำนวนหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำต่อจำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศ สัดส่วนจำนวนหมู่บ้านที่ประสบอุทกภัยต่อจำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศ พื้นที่ชลประทาน และปริมาณกักเก็บน้ำต่อจำนวนประชากร
3. คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักและแม่น้ำสายสำคัญ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง คุณภาพอากาศในเขตเมืองและเขตอุตสาหกรรม อัตราการกำจัดขยะชุมชนถูกหลักสุขาภิบาล และอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่
4. สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัว เปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว
5. เครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ฐานข้อมูลและแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด กลไกการเฝ้าระวังและระบบเตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ
6. ปริมาณและมูลค่าความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ
7. จำนวนองค์กรที่สามารถพัฒนาให้เป็นสภาสิ่งแวดล้อมชุมชนท้องถิ่น กฎหมายในการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของประเทศให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมอื่นๆ

2.2.3 แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

นโยบายที่ 1 นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

1.4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. เกิดกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการทุกระดับโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	<ul style="list-style-type: none">- จำนวนแผนและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ- จำนวนกฎหมายที่ผ่านการปรับปรุงและแก้ไข- จำนวนกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศ- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมมีความพึงพอใจ

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนแหล่งน้ำที่ดำเนินการอนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟู - จำนวนแหล่งน้ำที่ดำเนินการพัฒนาเพิ่มน้ำต้นทุน - จำนวนหมู่บ้านที่มีระบบฐานข้อมูลเตือนภัยน้ำหลาก ดินถล่ม - จำนวนแผน มาตรการ ในการบรรเทาภัยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก - จำนวนแหล่งน้ำบาดาลที่ได้รับการอนุรักษ์พัฒนา
2. เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ 3.35 ล้านไร่	- จำนวนพื้นที่ชลประทาน

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
<p>1. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ และเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน โดยเร่งให้มีการบริหารจัดการน้ำในระดับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพให้สามารถป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งได้ รวมทั้งสนับสนุนภาคการเกษตรด้วยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พื้นฟูการขุดลอกคูคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่เดิม ขยายเขตการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จัดสร้างคลองส่งน้ำขนาดเล็กเข้าสู่ไร่นา และขยายเขตการจัดรูปที่ดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ และการผลิต ส่งเสริมการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเหมาะสมกับชนิดพืช และจัดหาแหล่งน้ำในระดับไร่นาและชุมชนอย่างทั่วถึง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการสาธารณภัย - เพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการสาธารณภัย - ประชาชนและชุมชนมีความปลอดภัยในการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนที่เหมาะสม - ป้องกันการพังทลายของพื้นที่ตลิ่งริมแม่น้ำภายในประเทศและพื้นที่ชายฝั่ง - กลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำ เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มน้ำต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ บูรณาการน้ำผิวดิน ใต้ดินและกำหนดมาตรฐานพัฒนาระบบน้ำสะอาด - เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - วางระบบการป้องกันและบรรเทาภัยธรรมชาติ - จัดทำโครงการลงทุนภาครัฐแบบบูรณาการ - พัฒนาปรับปรุงและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความปลอดภัยเพียงพอต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตลอดจนเชื่อมโยงกับการขนส่งระบบอื่น

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบระบายน้ำหลัก โดยก่อสร้างอุโมงค์ขนาดใหญ่ (อุโมงค์ยักษ์) จำนวน 3 แห่ง ให้แล้วเสร็จภายใน 4 ปี - พัฒนาพื้นที่แก้มลิง โดยจัดหาแก้มลิงเพิ่มเติมและเสริมประสิทธิภาพแก้มลิงในปัจจุบันให้เพิ่มมากขึ้น - พัฒนาล่องระบายน้ำหลักในพื้นที่ตอนบนของฝั่งธนบุรีเพื่อนำน้ำเข้าสู่โครงการแก้มลิงคลองสนามชัย – มหาชัย - เพิ่มประสิทธิภาพของระบบระบายน้ำหลักเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเนื่องจากน้ำฝน

นโยบายที่ 5 ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. พื้นที่ป่าได้รับการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมและตอบสนองความต้องการของประชาชน	- พื้นที่ป่าที่มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า 107.65 ล้านไร่
2. รักษาฐานทรัพยากรป่าไม้และจัดการที่ดินป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมพร้อมพัฒนาระบบการให้บริการด้านป่าไม้ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน	
3. ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้	- มีฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรชีวภาพที่สนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. เร่งให้มีการปลูกป่าเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการป้องกันการลักลอบบุกรุกทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อรักษาสมดุลและเป็นฐานที่มั่นคงของประเทศ - สร้างความมั่นคงของนิเวศพื้นที่ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
2. เร่งสำรวจและจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน	- จัดทำการสำรวจและจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ
3. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าแบบกลุ่มป่าชุมชน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สนับสนุนการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันในลักษณะที่ทำให้คนมีภารกิจดูแลป่าให้มีความยั่งยืน	- พัฒนาและส่งเสริมการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม - เสริมสร้างบทบาทการช่วยเหลือสังคมอย่างต่อเนื่อง
4. สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมรายได้จากการอนุรักษ์ป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ตามแนวทางพระราชดำริ เพิ่มความชุ่มชื้นของป่าโดยฝายต้นน้ำลำธาร ป้องกันไฟป่า	- ทรัพยากรชีวภาพจากป่าสามารถนำมาแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

5.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพและบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน และประชาชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น	- พื้นที่ป่าชายเลนมีความอุดมสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า 1.7 ล้านไร่ - พื้นที่ทำการประมงและแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ ได้รับการบริหารจัดการไม่น้อยกว่าปีละ 8.8 ล้านไร่ และ 60 แห่ง - พื้นที่ทำการประมงที่ได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ - จำนวนแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. ฟื้นฟูทะเลไทย จัดสร้างและขยายปะการังเทียมและหญ้าทะเลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	- อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อรักษาสมดุลและเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ - ร่วมกับชุมชนสร้างและขยายปะการังเทียมปลูกหญ้าทะเล พร้อมดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ชายฝั่งต่างๆ
2. เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและแก้ไขภาวะเบียดให้สามารถใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนได้	- ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
3. ปรับปรุงการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเล อุทยานแห่งชาติทางทะเลบนฐานนิเวศอย่างมีส่วนร่วม เร่งประกาศเขตคุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่ระบบนิเวศสำคัญรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล	- อนุรักษ์ พื้นฟู ป้องกัน และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างมีส่วนร่วม
4. ปรับปรุงและขยายเขตการทำประมงชายฝั่งจำกัด และยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการดูแลเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งตามหลักวิชาการ	- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรประมง เพื่อรองรับการผลิตที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ - พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรประมงที่เสื่อมโทรม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวของทรัพยากรประมง โดยมุ่งเน้นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการทำปะการังเทียม เพื่อเพิ่มแหล่งที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ

5.3 ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่นและเสียง ที่เกิดจากการผลิตและบริโภคให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน	- คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด
2. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตการบริการ และพฤติกรรมบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- สัดส่วนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่อสินค้าทั่วไปในตลาด
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และวิถีชุมชน	- จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ชุมชนท้องถิ่นนำเครื่องมือการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพไปใช้ 200 พื้นที่ - มีแผนผังนโยบาย โครงการ มาตรการภายใต้ผังเมืองที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำมาใช้ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
<p>1. ปรับปรุงกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความตระหนักเตรียมพร้อมบรรเทาปัญหาและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมโดยการใช้มาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสังคม - พัฒนาระบบ กลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานโยบายสาธารณะ และส่งเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนโดยทำการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพในระดับชุมชน
<p>2. เร่งรัดการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดการระบบกำจัดขยะ ของเสียอันตราย มลพิษทางอากาศ หมอกควันโดยวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - เพิ่มปริมาณการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่กรุงเทพมหานคร - ก่อสร้างโรงกำจัดไขมันและน้ำมันบริโภคแล้ว - จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินการตามแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน อาทิเช่น การอบรม สัมมนาข้าราชการการจัดเวทียาชาวบ้าน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ จัดทำชุดนิทรรศการ และเอกสารเผยแพร่การจัดการมูลฝอยโดยชุมชน - จัดทำร่างกฎหมายเฉพาะสำหรับการขนส่งสินค้าอันตรายสำหรับทุกภาคการขนส่งของประเทศ เพื่อให้ได้มาตรฐานสากล - จัดซื้อตู้สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียง พร้อมเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียง จำนวน 8 สถานี พร้อมค่าติดตั้ง - จัดหาสถานที่ โดยการเช่าหรือซื้อที่ดินบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะเวลา 20 - 30 ปี
<p>3. เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและกิจกรรมที่ลดการผลิตก๊าซเรือนกระจก โดยใช้หลักการบุคคลที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพัฒนาความรู้ในการจัดการมลพิษและของเสีย รวมทั้งเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมแก่ผู้ก่อมลพิษ - ถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการแก้ไขและการป้องกันปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 - จัดทำศูนย์การศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่อาคารศูนย์การศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บางซื่อ กทม.

5.4 สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลที่ดินและแผนที่รูปแปลงที่ดินในระบบภูมิสารสนเทศ (GIS)	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐมีฐานข้อมูลที่ดินและแผนที่รูปแปลงที่ดินที่ให้บริการในระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) - ความสำเร็จในการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ดินของประเทศไทย
2. สามารถดำเนินการเพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรมและยั่งยืน และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนรายของราษฎรที่ได้รับการพิสูจน์ที่ดิน - จำนวนชุมชนที่ได้รับการรับรองสิทธิการใช้ที่ดินของรัฐ

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. ปฏิรูปการจัดการที่ดินโดยให้มีการกระจายสิทธิที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนโดยใช้มาตรการทางภาษีและจัดตั้งธนาคารที่ดินให้แก่คนจนและเกษตรกรรายย่อย พิจารณาให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งร้างทางราชการ ปกป้องที่สาธารณประโยชน์ ที่ดินทุ่งเลี้ยงสัตว์ห้ามการปิดกั้นชายหาดสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความมั่นคงของนิเวศพื้นที่ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - พัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน - เร่งรัดการรังวัดและจัดทำแผนที่เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินของรัฐ - พัฒนาระบบการจัดการจัดทำแผนที่ให้สอดคล้องทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี - พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลที่ดินและแผนที่รูปแปลงที่ดิน

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
	<ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้มีสิทธิในการถือครองที่ดินตามกฎหมาย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนที่(GIS) มาตรฐาน ส่วน 1:4,000 - สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารที่ดินให้คนจนผู้ไร้ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย - จัดให้ราษฎรเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่ออยู่อาศัยและทำกิน รวมทั้งพัฒนากระบวนการคุ้มครองที่ดินของรัฐ (สาธารณะประโยชน์) - หน่วยงานราชการในจังหวัดมีข้อมูลแผนที่มาตรฐาน แสดงแนวเขตการปกครองและแนวเขตที่ดินของรัฐ
<p>2. ผลักดันกฎหมายและแนวทางในการรับรองสิทธิของชุมชนในการจัดการทรัพยากร ที่ดิน น้ำ ป่าไม้ และทะเลปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แก้ไขปัญหาการดำเนินคดีโลกร้อนกับคนจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างสมรรถนะของกระบวนการยุติธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทต่างๆ - เสริมสร้างสิทธิของชุมชนในการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน - ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดินและการกระจายการถือครองที่ดินให้เกิดความเป็นธรรมและคุ้มครองความมั่นคงและฐานการดำรงชีวิตของเกษตรกรยากจน - จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนผังนโยบาย โครงการ มาตรการเพื่อดำเนินการและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของการผังเมือง - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผังเมืองเป็นกรอบการพัฒนา - เอกชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาเมืองและชนบท โดยร่วมกันปันส่วนที่ดิน เพื่อจัดระเบียบแปลงที่ดินใหม่และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้สอดคล้องตามหลักการผังเมือง - อาคารสูง/ขนาดใหญ่/ชุมชนคน/โรงแรมหรู/โรงงาน/โรงแรมและอาคารพาณิชย์มีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัยจากอัคคีภัย

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
	- ส่วนราชการได้รับการบริการด้านช่างให้มีความปลอดภัย มีอัตลักษณ์ไทย และประหยัดพลังงานให้การสนับสนุนและบริการด้านช่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพด้านบริการขั้นพื้นฐานแก่อปท. ชุมชน และส่วนราชการ

5.5 ส่งเสริมและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ระดับความสำเร็จของการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินกิจกรรม และการปรับพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญแก่ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- สร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร ภาคี และเครือข่ายภายนอก เพื่อระดมความร่วมมือในการคุ้มครองและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สร้างจิตสำนึกสาธารณะให้แก่ประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และร่วมกันจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - พัฒนารูปแบบและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - พัฒนาระบบการเรียนรู้ในการสร้างสมดุลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น - ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา และยกระดับคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.6 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการโดยมีส่วนร่วม	- แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ - MOU ความร่วมมือผิวน้ำระหว่างประเทศ
2. แหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟูให้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม	- จำนวนแหล่งน้ำสาธารณะที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู และพื้นที่กักเก็บน้ำในระบบแก้มลิงเพิ่มขึ้น - กฎ ระเบียบ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ - จำนวนแหล่งน้ำบาดาลที่ได้รับการอนุรักษ์พัฒนา และฟื้นฟู

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. จัดให้มีการบริหารจัดการน้ำในระดับประเทศทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำ	- กลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำเป็นฐานในการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
2. จัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้วยการบูรณาการระบบน้ำในประเทศทั้ง 25 กลุ่มน้ำ สนับสนุนเกษตรกรทำแหล่งน้ำในไร่นา พร้อมการผันน้ำจากกลุ่มน้ำอื่นๆ และการจัดสร้างระบบโครงข่ายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อสนองความต้องการของภาคเศรษฐกิจและการอุปโภคบริโภค	- พัฒนาและฟื้นฟู แหล่งน้ำเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ บูรณาการน้ำผิวดิน ใต้ดิน และกำหนดมาตรฐานพัฒนาระบบน้ำสะอาด

5.7 สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและพิบัติภัยธรรมชาติ

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
1. เพิ่มประสิทธิภาพศักยภาพในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ พื้นที่ป่าไม่ได้รับการจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- ฐานข้อมูลและแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศทั้งระดับประเทศ ภาค และจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
2. มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมรองรับผลกระทบจากสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> - กลไกการเฝ้าระวังและระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ในพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ - ฐานข้อมูลและแผนรองรับการเกิดสาธารณภัย - หน่วยงานที่รับผิดชอบมีขีดความสามารถในการป้องกัน บรรเทา และบริหารจัดการสาธารณภัย
3. ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนรับรู้ข้อมูล อุตุนิยมวิทยา และตระหนักถึงผลกระทบจากภัยธรรมชาติและมีความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติในภาวะวิกฤตอย่างทันเหตุการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการแจ้งเตือนภัยพิบัติอย่างทันเหตุการณ์ - ความเข้มแข็งของเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
1. พัฒนางองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มขีดความสามารถในการพยากรณ์และคาดการณ์ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในระดับประเทศและระดับพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - จัดทำฐานข้อมูลด้านภัยพิบัติจากธรรมชาติ - พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านทรัพยากรภัยของกระทรวงคมนาคมและพัฒนาระบบการบริหารเหตุวิกฤติ - พัฒนาระบบการพยากรณ์ความเสี่ยงและเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าในระดับพื้นที่ที่เชื่อมโยงกันหลายมิติให้สามารถรองรับกับสภาพอากาศและโอกาสเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรง - พัฒนาขีดความสามารถในการพยากรณ์อากาศและการเตือนภัย การบูรณาการฐานข้อมูลด้านอุตุนิยมวิทยาและการเตือนภัย
2. จัดทำยุทธศาสตร์รองรับภัยระยะยาวส่งเสริมและเร่งรัดการเตือนภัยและการเตรียมความพร้อมในการรับมือความแปรปรวนในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นฐานกับการรับมือความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว ป้องกันภัยพิบัติโดยเฉพาะ น้ำท่วมสึนามิ แผ่นดินไหว และดินถล่ม สร้างกลไกส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลระดับชุมชน ท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถในระดับชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติต่าง ๆ ดำเนินการศึกษาอย่าง	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนามาตรการและระบบบริหารจัดการภัยอย่างมีประสิทธิภาพ - ปรับปรุงกลไกการเฝ้าระวังและเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน - จัดทำแผนรองรับการเกิดสาธารณภัย - เสริมสร้างศักยภาพองค์กรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สร้างเครือข่ายในการติดตาม และเฝ้าระวังภัยพิบัติโดยความร่วมมือจากภาคประชาชนและเครือข่าย

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
<p>รอบคอบในเรื่องของความจำเป็นของโครงการพัฒนาเขื่อนและเกาะ เพื่อป้องกันกรุงเทพฯ และภาคกลางให้ปลอดภัยจากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล และจากการละลายของน้ำแข็งขั้วโลกตามสภาวะโลกร้อนที่กำลังเกิดขึ้น</p>	<p>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - แสวงหาและพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานและ/หรือสถาบันการศึกษา - สร้างเครือข่ายและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านอุตุนิยมิวิทยาและภัยธรรมชาติแก่ประชาชน - ป้องกัน และเตือนภัยพิบัติทางทะเลและชายฝั่ง - ก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะตลิ่งและคันป้องกันน้ำท่วมตามโครงการแก้มลิงคลองมหาชัย-คลองสนามชัย

5.8 พัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด
<p>1. ถ่ายทอดผลงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสัตว์ป่าและธรรมชาติแบบบูรณาการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>- ประชาชนและชุมชนได้รับองค์ความรู้จากผลการวิจัยด้านการดำเนินงานที่ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>

กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
<p>1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่ชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกับต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ที่ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัดและช่วยลดมลพิษ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพัฒนาองค์ความรู้ศักยภาพคนในทุกภาคส่วนพร้อมปรับปรุงพัฒนาและบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งระบบความร่วมมือกับต่างประเทศให้เหมาะสมและทันสมัย - สร้างงานวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัยผ่านกระบวนการจัดการความรู้
<p>2. จัดหาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาเครือข่ายนักวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและภาคีอื่นๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีขีดความสามารถในการดำเนินการกิจร่วมกับภาคีและเครือข่าย

นโยบาย	กลยุทธ์/วิธีการ
<p>3. สนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร การฟื้นฟูดินและการป้องกันการชะล้างทำลายดิน ดำเนินการศึกษาสำรวจและกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน รวมถึงการศึกษาและอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำกับดูแล ติดตามและตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีผลบังคับทั่วถึงเท่าเทียม และสอดคล้องกับสถานการณ์ - ปรับปรุงโครงสร้างกลไกการจัดการ และระเบียบปฏิบัติให้มีคุณภาพและความคล่องตัวในการดำเนินการ - ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกับงานเพื่อร่วมทุนกับภาคีเครือข่ายทุกระดับ - สนับสนุนระบบการประเมินและการกำกับดูแลองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล - เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เข้มแข็งและบรรยากาศในการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการร่วมมือกับขับเคลื่อนภารกิจ - พัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินการให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร - จัดทำระบบ/ยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์และแนวทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.2.4 นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (พ.ศ.2540-2559)

นโยบายและแผนส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 ออกตามมาตรา 13 (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ได้รับความเห็นชอบตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของประเทศในระยะ 20 ปี

นโยบายและแผนฯ ดังกล่าวประกอบด้วยนโยบายย่อยและเป้าหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) นโยบายทรัพยากรธรรมชาติ

ที่ดินและการใช้ที่ดิน

- ให้มีการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่างๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และสภาพแวดล้อม

- เร่งรัด พื้นที่ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์และแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ซึ่งขณะนี้มียูริเออะ 59.5 และ 41.7 ของพื้นที่ประเทศ
- อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีลักษณะเด่นทางนิเวศวิทยา และธรณีวิทยาบนพื้นฐานความสมดุลของธรรมชาติ

ทรัพยากรป่าไม้

- มีพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 50 ของพื้นที่ประเทศโดยเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ 20
- ให้มีการใช้พื้นที่ป่าไม้ตามวิถีทางในเชิงอนุรักษ์คุณภาพของระบบนิเวศเพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ทรัพยากรน้ำ

- ให้มีการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดินให้เป็นระบบในทุกลุ่มน้ำ เพื่อให้มีปริมาณที่เพียงพอและมีคุณภาพที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน

ทรัพยากรแร่

- ให้มีการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรแร่และทรัพยากรธรณีระยะยาวเพื่อสงวนรักษาทรัพยากรแร่และทรัพยากรธรณีที่จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาในอนาคตและความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งประสานการใช้ประโยชน์ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และลดความขัดแย้งกับการจัดการทรัพยากรอื่นๆ

ทรัพยากรพลังงาน

- ให้มีการผลิตและพัฒนาแหล่งพลังงานให้เพียงพอับความต้องการอย่างประหยัด โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของธรรมชาติ
- ให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด

ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

- สงวนให้มีพื้นที่ป่าชายเลนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านไร่
- อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลทุกประเภทเพื่อรักษาคุณภาพของระบบนิเวศชายฝั่ง ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

2) นโยบายป้องกันและขจัดมลพิษ

มลพิษทางน้ำ

- คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่มีสภาพเสื่อมโทรมจะต้องมีคุณภาพดีขึ้น
- แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างมีออกซิเจนละลายไม่ต่ำกว่า 4 มิลลิกรัม/ลิตร และคลองเชื่อมต่อจะต้องมีออกซิเจนละลายเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิกรัม/ลิตรภายในปี 2549 และจะรักษาคุณภาพน้ำไม่ให้เสื่อมโทรมไปกว่านี้

- แม่น้ำทำจั้นตอนล่างมีออกซิเจนละลายไม่น้อยกว่า 4 มิลลิกรัม/ลิตร และคลองเชื่อมต่อกันจะต้องมีออกซิเจนละลายเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิกรัม/ลิตร
- แม่น้ำสายสำคัญที่ผ่านเมืองศูนย์กลางความเจริญต่างๆ จะต้องอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามที่กำหนดไว้
- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศจะต้องอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง โดยให้ความสำคัญแก่ชายฝั่งบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และอ่าวไทยตอนบนเป็นอันดับแรก

มลพิษอากาศ

- คุณภาพอากาศในเขตควบคุมมลพิษและเขตเมืองโดยเฉพาะฝุ่นละอองจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ โดยฝุ่นละอองในบริเวณทั่วไปมีค่าเฉลี่ย 1 ปีไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร และฝุ่นละอองในบริเวณริมถนนจะมีความเข้มข้นเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุดไม่เกิน 0.3 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร
- สารมลพิษอื่นๆ ในอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540
- ระดับปริมาณสารมลพิษทางอากาศในเขตอุตสาหกรรมและชุมชนทั่วไป โดยเฉพาะก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

มลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

- ควบคุมระดับเสียงโดยทั่วไปในทุกพื้นที่ของประเทศไทยให้มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ
- ควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากแหล่งกำเนิดให้ได้มาตรฐาน ได้แก่ ระดับเสียงของยานพาหนะ ระดับเสียงและความสั่นสะเทือนของสถานประกอบการและชุมชน

มลพิษจากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ลดหรือควบคุมการผลิตมูลฝอยของประชากรในอัตราไม่เกิน 1.0 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน
- ให้มีการใช้ประโยชน์จากมูลฝอยในเขตกรุงเทพมหานครและชุมชนทั่วประเทศในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- ปริมาณมูลฝอยตกค้างจากการให้บริการเก็บขนในเขตเทศบาลจะหมดไป และสำหรับพื้นที่นอกเขตเทศบาลจะมีปริมาณมูลฝอยตกค้างไม่เกินร้อยละ 10 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น

- ให้ทุกจังหวัดมีแผนหลักและแผนการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะ และมีระบบกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะครบถ้วนทุกเทศบาลและสุขาภิบาล

มลพิษจากสารอันตราย

- ลดและควบคุมมลพิษจากสารอันตรายจากแหล่งกำเนิดทุกประเภทไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและความเป็นอยู่ของประชาชน
- มีแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากอุบัติเหตุร้ายแรงของสารอันตรายโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงระดับประเทศ และระดับจังหวัด
- จัดตั้งศูนย์พิษวิทยา และศูนย์ข้อมูลด้านสารอันตรายระดับประเทศ

มลพิษจากของเสียอันตราย

- ลดและควบคุมมลพิษจากของเสียอันตรายทั้งในภาคอุตสาหกรรมและชุมชนไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน
- สามารถเก็บรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 และจากชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณของเสียอันตรายที่เกิดขึ้น
- ให้สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนทุกแห่งมีระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี ตั้งแต่การคัดแยก การเก็บรวบรวม การขนส่ง การบำบัดและการกำจัด

3) นโยบายแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม

แหล่งธรรมชาติ

- อนุรักษ์ ค้ำครอง และฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติเพื่อเป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศ

แหล่งศิลปกรรม

- อนุรักษ์ ค้ำครอง และฟื้นฟูแหล่งศิลปกรรมเพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ

4) นโยบายสิ่งแวดล้อมชุมชน

- ชุมชนทุกระดับมีการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของระบบนิเวศธรรมชาติ ระบบเศรษฐกิจสังคม มรดกทางวัฒนธรรม และเทคโนโลยี

5) นโยบายการศึกษาและประชาสัมพันธ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนทุกระดับและประชาชนมีจิตสำนึกและจิตวิญญาณ รวมทั้งมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับที่เหมาะสม

6) นโยบายเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม

- มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและขจัดปัญหาภาวะมลพิษและอนุรักษ์ พื้นที่พืชรพพยากรธรรมชาติ

2.2.5 แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2551 - 2554)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงฯ ตามแนวทางของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน(พ.ศ. 2551 - 2554) โดยแปลงประเด็นยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเฉพาะส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมาเป็นแผนปฏิบัติการใช้แทนแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงฯ (2551-2554) ซึ่งยกร่างขึ้นก่อนนั้น

แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายในช่วงปี 2551-2554 ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย (2551-2554)
1 การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ	ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการปกป้องดูแลและใช้ประโยชน์ให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนชุมชน/ประชาชนที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละปี 1,300 ชุมชน 2. จำนวนฐานข้อมูล กลไก ที่สนับสนุน การอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน 3. จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง 900 หมู่บ้าน
2 การพัฒนาการบริหารจัดการการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติจากธรรมชาติและมนุษย์	ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมาตรการป้องกันและได้รับการบรรเทาภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติและมนุษย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย Extranet ระหว่างศูนย์บัญชาการกระทรวงกับศูนย์ของหน่วยงานระดับกรม 2. จำนวนพื้นที่เป้าหมายได้รับการกำหนดและจัดทำมาตรการแนวทางผลกระทบด้านธรณีพิบัติภัยและธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม 25 พื้นที่ 3. จำนวนหมู่บ้านที่มีระบบฐานข้อมูลเตือนภัยทางน้ำที่ให้บริการแก่ประชาชน 2,000 หมู่บ้าน 4. ข้อมูลสารสนเทศเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย (2551-2554)
<p>3 การอนุรักษ์ พัฒนา ระบบศักยภาพ และการจัดการการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ ที่ดิน และป่าไม้ อย่างสมดุล บูรณา การ สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนา ที่ยั่งยืน</p>	<p>ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้รับการ บริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งการ อนุรักษ์ตามข้อตกลง ระหว่างประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาแหล่งน้ำบาดาล 4,000 แห่ง 2. จำนวนแผนและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำ 7 เรื่อง 3. จำนวนกฎหมายที่ผ่านการปรับปรุงและแก้ไข จำนวน 4 ฉบับ และมีกิจกรรมความร่วมมือระหว่าง ประเทศ ปีละไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง 4. ประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนในกิจกรรมมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 5. มีแนวเขตที่ชัดเจนและราษฎรได้รับการตรวจสอบ เพื่อรองรับสิทธิ 475,000 ราย 6. พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมได้รับการอนุรักษ์ 7. จำนวนแผนมาตรการแนวทางเพื่อการบริหาร จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ธรณีวิทยาและ ทรัพยากรธรณี) 57 แห่ง 8. จำนวนประเด็นทำที่เจรจาต่อรองเพื่อรักษา ผลประโยชน์ชาติ 600 เรื่อง 9. มีเครื่องมือและกลไกการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและป้องกันผลกระทบ สิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม 71 เรื่อง 10. พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและระบบนิเวศ ที่สำคัญได้รับการบริหารจัดการให้มีความอุดม สมบูรณ์ 1,656,000 ไร่ 11. ร้อยละของเครือข่าย ชมรม กลุ่ม รวมทั้งองค์กร พัฒนาเอกชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 12. จำนวนแอ่งน้ำบาดาลที่ได้รับการศึกษา สำรวจและ ประเมินศักยภาพขั้นรายละเอียด 4 แอ่ง
<p>4 การควบคุมมลพิษ และเตรียมการ รับมือกับการ</p>	<p>มีการป้องกันและควบคุม มลพิษให้อยู่ในระดับ มาตรฐาน ควบคุมไปกับการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แก้ไขคุณภาพน้ำ 6 ลุ่มน้ำ (เจ้าพระยา, ท่าจีน, บางปะกง, ทะเลสาบสงขลา, ปัง และลำตะคอง) 7 พื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย (2551-2554)
เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และ คุณภาพ สิ่งแวดล้อมโดย การสร้างความ ตระหนักให้กับ ประชาชนและการ มีส่วนร่วมทุกระดับ	ปรับปรุงคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และมีการ เตรียมการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศโดยการมีส่วน ร่วม	<ol style="list-style-type: none"> 2. การจัดการก๊าซเรือนกระจก CDM และคาร์บอน เครดิต 5 โครงการ/ปี 3. จำนวนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการ รับรองมูลค่าคาร์บอนเครดิต มูลค่าการลงทุนการ จ้างงานและมูลค่าคาร์บอนเครดิต มูลค่าทาง เศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าปีละ 500 ล้านบาท 4. ร้อยละของหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่ามีการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 60 5. จำนวน อปท. ที่จัดการมลพิษในพื้นที่ 20 แห่ง 6. จำนวนบุคลากรภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาขีด สมรรถนะให้มียอดความรู้เพิ่มขึ้น 4,000 คน 7. ปริมาณป่าปลูกใหม่และป่าทดแทนเพิ่มขึ้น 8. ร้อยละของดัชนีคุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมาย (ฝุ่นละออง) อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพอนามัย ร้อยละ 89

2.2.6 ดัชนีและตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำฐานข้อมูลและดัชนีชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้าน
สิ่งแวดล้อม ดังนี้

ดัชนีชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติ	การคำนวณดัชนี
ทรัพยากรป่าไม้	สัดส่วนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามประกาศต่อพื้นที่ประเทศ
ความสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้	สัดส่วนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สมบูรณ์ต่อพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามประกาศ
การชะล้างหน้าดิน	สัดส่วนพื้นที่ที่สามารถลดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินได้ในแต่ละปีต่อพื้นที่ที่มีปัญหาทั้งหมด
ดินที่มีปัญหา	สัดส่วนพื้นที่ดินที่มีปัญหาที่สามารถฟื้นฟูปรับปรุงได้ต่อพื้นที่ที่มีปัญหาทั้งหมด
ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ผลผลิตพืชหลักภาคเกษตร
ความสามารถในการเก็บกักน้ำ	สัดส่วนของปริมาณน้ำเก็บกักต่อปริมาณน้ำท่าทั้งประเทศ หรือใน ลุ่มน้ำหลัก

ดัชนีชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติ	การคำนวณดัชนี
ศักยภาพทรัพยากรน้ำ	ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อคนทั่วประเทศ
ศักยภาพน้ำบาดาล	ร้อยละของปริมาณการใช้น้ำบาดาลต่อปริมาณน้ำบาดาลใช้งานได้
ทรัพยากรป่าชายเลน	ขนาดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์
ความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลน	สัดส่วนพื้นที่ป่าชายเลนที่สมบูรณ์ต่อพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามประกาศ
ความสมบูรณ์ของสัตว์น้ำชายฝั่งทะเล	ปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้นอกบริเวณ 3 กม. จากชายฝั่งทะเล ต่อ 1 หน่วยการจับ
การลงทุนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของรัฐ	สัดส่วนงบประมาณด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี
การปรับปรุงมาตรการกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนการปรับปรุงกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
คุณภาพน้ำผิวดิน	สัดส่วนของแหล่งน้ำที่มีน้ำเสียต่อจำนวนแหล่งน้ำของประเทศ
เกณฑ์คุณภาพน้ำผิวดิน	สัดส่วนของแหล่งน้ำที่มีเกณฑ์คุณภาพน้ำต่ำมากต่อจำนวนแหล่งน้ำของประเทศ
คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	สัดส่วนของจำนวนสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำและคลองที่มีปริมาณออกซิเจนละลายน้อยกว่า 4 มิลลิกรัมต่อลิตรต่อจำนวนสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำและคลองทั้งหมด
ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน	สัดส่วนปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้ต่อความสามารถในการบำบัดของระบบบำบัดน้ำเสียในเขตเทศบาลและในกรุงเทพมหานคร
ความเต็มใจของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการบำบัดน้ำเสียชุมชน	สัดส่วนของจำนวนเทศบาลที่สามารถบริหารจัดการเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียต่อเทศบาลที่มีระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมด
ประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน	สัดส่วนของปริมาณการกำจัดขยะมูลฝอยต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด
การใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยชุมชน	สัดส่วนปริมาณการนำขยะมูลฝอยชุมชนกลับมาใช้ประโยชน์ต่อปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมดในเขตเทศบาลและในกรุงเทพมหานคร
การใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยอุตสาหกรรม	สัดส่วนของปริมาณการนำขยะมูลฝอยอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์ต่อปริมาณขยะมูลฝอยอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดในภาพรวมทั้งประเทศ
การกำจัดของเสียอันตรายชุมชน	สัดส่วนความสามารถในการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนต่อปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ดัชนีชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติ	การคำนวณดัชนี
การกำจัดขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล	สัดส่วนความสามารถในการกำจัดขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาลต่อปริมาณขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาลที่เกิดขึ้นทั้งหมดในภาพรวมทั้งประเทศ
การกำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม	สัดส่วนความสามารถในการกำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมต่อปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดในภาพรวมของประเทศ
คุณภาพอากาศในเมืองหลัก	สัดส่วนของจำนวนสถานีตรวจวัดที่มีคุณภาพอากาศที่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานต่อจำนวนสถานีตรวจวัดทั้งหมดในตัวเมืองหลัก
สุขภาพอนามัยของประชาชน	อัตราผู้ป่วยนอกและอัตราผู้ป่วยในที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลจำแนกตามรายภาคและกรุงเทพมหานคร
การคุ้มครอง ป้องกัน ฟื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม	จำนวนแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับการคุ้มครอง ป้องกัน ฟื้นฟู และอนุรักษ์
การคุ้มครอง ป้องกัน ฟื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการคุ้มครอง ป้องกัน ฟื้นฟู และอนุรักษ์

2.2.7 เป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาระดับนานาชาติ

- แผนปฏิบัติการ 21 และการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองแผนแม่บทโลก “แผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21)” ร่วมกับ 178 ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ณ กรุงริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล ในปี 2535 นับเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ แผนปฏิบัติการ 21 มีสาระสำคัญครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจ และการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากร

มิติด้านการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากร มีดังนี้²

- การคุ้มครองชั้นบรรยากาศโลก
- การจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน
- การแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า
- การแก้ไขปัญหาการแปรสภาพเป็นทะเลทรายและความแห้งแล้ง
- การพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ภูเขา
- การเกษตรอย่างยั่งยืนและการพัฒนาชนบท

² BMA Data Center: Agenda 21 (<http://203.155.220.230/agenda21/introagenda21.htm>, 25/10/2548)

- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- การจัดการเทคโนโลยีชีวภาพ
- การคุ้มครองและการจัดการมหาสมุทร
- การคุ้มครองคุณภาพและการจัดการแหล่งน้ำจืด
- การใช้สารเคมีเป็นพิษอย่างปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
- การจัดการของเสียที่เป็นอันตราย
- การจัดการของเสียที่เป็นของแข็งและน้ำเสีย
- การจัดการกากกัมมันตรังสี

ในปี 2545 สหประชาชาติจัดการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เมืองโจฮานเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ เป็นการสานต่อแผนปฏิบัติการ 21 เพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาของแต่ละประเทศให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้น เป้าหมายการดำเนินการที่ประเทศสมาชิกตกลงกันได้แก่³

ด้านทรัพยากรน้ำและสุขอนามัย: ลดสัดส่วนประชากรที่ไม่สามารถเข้าถึงสุขอนามัย อันรวมถึงการบริโภคน้ำดื่มที่สะอาดให้น้อยลงครึ่งหนึ่งภายในปี 2548

ด้านพลังงาน: ลดการให้เงินสนับสนุนด้านพลังงานให้น้อยลงตามความเหมาะสม สนับสนุนประชากรชาวแอฟริกันอย่างน้อยร้อยละ 35 ให้สามารถเข้าถึงบริการด้านพลังงานให้ได้ภายใน 20 ปี

ด้านสุขภาพ: รับประกันความปลอดภัยจากสารเคมีที่ต้องไม่เป็นอันตรายต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ภายในปี 2563 ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อลดมลพิษทางอากาศ และพัฒนาโอกาสของประเทศกำลังพัฒนาให้มีพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยลดปริมาณการใช้สารเคมีที่ทำลายโอโซนในอากาศให้น้อยลงภายในปี 2553

ด้านการเกษตร: Global Environment Facility (GEF) กลไกที่ดูแลด้านการเงินเพื่อการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโลกจะพิจารณา Convention to Combat Desertification เป็นหลักในการกำหนดขอบเขตการให้ทุนแก่ประเทศต่างๆ ส่งเสริมยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในประเทศแอฟริกาให้สมบูรณ์ภายในปี 2548

การจัดการระบบนิเวศและเทคโนโลยีชีวภาพ: ลดปริมาณความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพให้น้อยลงภายในปี 2553 แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางธรรมชาติ พื้นฟูวิธีการทำประมงที่ให้ผลสูงสุดอย่างยั่งยืนภายในปี 2548 ก่อตั้งเครือข่ายผู้แทนเพื่อการดูแลเส้นทางเดินเรือให้เสร็จภายในปี 2555 พัฒนาโอกาสของประเทศกำลังพัฒนาลดปริมาณการใช้สารเคมีที่ทำลายโอโซนในอากาศให้น้อยลงภายในปี 2553 ริเริ่มแผนการดำเนินการในระดับโลก (Global Program of Action) ภายในปี 2549 เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากมลภาวะบนพื้นดิน

³ ปรียานุช พิบูลสรารุช สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" นำเสนอในการสัมมนาประจำปี 2546 เรื่องทิศทางนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์, หน้า 63-64

● เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDG)

สหประชาชาติได้นำเป้าหมายการพัฒนาในมิติสำคัญซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ 21 และการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญอื่นๆ มากำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่ประเทศสมาชิก 189 ประเทศให้การรับรองในการประชุมสุดยอดระดับโลกในปี 2543 ประเทศไทยได้จัดทำรายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทยฉบับแรกในปี 2547 และฉบับที่ 2 ในปี 2552 ครอบคลุม 7 เป้าหมายหลัก ซึ่งรวมเป้าหมายหลักที่ 7 เรื่องการรักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายย่อย ดังนี้

	เป้าหมายย่อย
เป้าหมายย่อย 7A	กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและลดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ
เป้าหมายย่อย 7B	ลดอัตราการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพภายในปี 2553
MDG+ (ประเทศไทย กำหนดเพิ่มเติม)	- เพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนให้เป็นร้อยละ 8 ของพลังงานเชิงพาณิชย์ ขั้นต้นภายในปี 2554 - เพิ่มสัดส่วนการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์เป็นร้อยละ 30 ภายในปี 2549
เป้าหมายย่อย 7C	ลดสัดส่วนประชากรที่ไม่สามารถเข้าถึงน้ำดื่มสะอาด และสวมถุงสุขลักษณะ ลงครึ่งหนึ่งในช่วงปี 2533-2558
เป้าหมายย่อย MDG 7D	ยกระดับคุณภาพชีวิตประชากรในชุมชนแออัด 100 ล้านคนทั่วโลกภายในปี 2563

บทที่ 3

ผังสถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดโครงสร้างและผังสถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากข้อมูลที่เป็นต่อการประเมินและติดตามสถานการณ์การพัฒนา และการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญของสาขาตามที่ได้นำเสนอในบทที่ 2 โดยนำกรอบแนวคิดในการจัดระบบสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศนิวซีแลนด์และเกาหลี (ภาคผนวก) มาประยุกต์ใช้จัดระบบสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงสร้างสถิติทางการ ดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากรธรรมชาติ
 - 1.1 ทรัพยากรธรณี แร่ และเชื้อเพลิงธรรมชาติ
 - 1.2 ทรัพยากรดินและที่ดิน
 - 1.3 ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง
 - 1.4 ทรัพยากรน้ำ
 - 1.5 ทรัพยากรป่าไม้
 - 1.6 ทรัพยากรชีวภาพ
2. สิ่งแวดล้อม
 - 2.1 คุณภาพดิน
 - 2.2 คุณภาพอากาศ
 - 2.3 คุณภาพน้ำ
 - 2.4 มลภาวะทางเสียง
 - 2.5 ขยะมูลฝอยและของเสีย
 - 2.6 ของเสียอันตราย
 - 2.7 สิ่งแวดล้อมกับภัยธรรมชาติ
 - 2.8 สิ่งแวดล้อมกับอุบัติเหตุ
3. อุตุนิยมวิทยา
 - 3.1 ภูมิอากาศ

3.2 มั่งสัถิตีทงการสขขทพยกรธรรษชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างสัถิตีทงการ	ชื่อสัถิตีทงการ	รายการสัถิตีทงการ	รูปแบบ/วิธีการเผยแพร	หน่งยงนรับผิตชอบ	หมายเหตุ
1. ทรพยกรธรรษชาติ					
1.1 ทรพยกรธรรษณีและแร	แรสำรองที่สำคัฏ	ปริมาณทรพยกรแรที่มีคัฏภพเป็นไปได (จำแนกตามชนิดแร)	(ข้อมูลจากคณะอนก.สัถิตีสาขา)	กรมทรพยกรธรรษณี	
	ปริมาณและมูลค่าผลผลิตแร	ปริมาณและมูลค่าผลผลิตแร จำแนกตามชนิดแร		กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร	จากสาขาอุตสาหกรรม
	ปริมาณและมูลค่าของการใช้การนำเข้า และการส่งออกแร	ปริมาณและมูลค่าของการใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร จำแนกตามชนิดแร		กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร	จากสาขาอุตสาหกรรม
1.2 ทรพยกรดินและที่ดิน	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร		สำนักงานสัถิตีแห่งชาติ (สำมะโนเกษตร)	จากสาขาเกษตรฯ
1.3 ทรพยกรทะเลและชายฝั่ง	ชายฝั่งทะเล	ความยาวชายฝั่งทะเล		กรมทรพยกรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)	
1.4 ทรพยกรน้ำ	ลุ่มน้ำ	จำนวนลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขา และพื้นที่ลุ่มน้ำ		กรมทรพยกรน้ำ	
	ปริมาณน้ำท่า	ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี และปริมาณน้ำท่าในฤดูฝน และฤดูแล้ง จำแนกตามลุ่มน้ำ		กรมทรพยกรน้ำ	
	การเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำ	ปริมาณเก็บกักน้ำเฉลี่ยต่อปี และปริมาณเก็บกักน้ำในฤดูฝน และฤดูแล้ง จำแนกตามลุ่มน้ำ		กรมทรพยกรน้ำ	
	น้ำในอ่างเก็บน้ำและพื้นที่ชลประทาน	ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลาง และพื้นที่ชลประทาน		กรมชลประทาน	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
		จำแนกตามลุ่มน้ำ			
	ศักยภาพน้ำบาดาล	แผนที่ศักยภาพน้ำบาดาล แผนที่บ่อ บาดาล		กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
	บ่อบาดาลภาครัฐ	จำนวนบ่อบาดาลภาครัฐ		กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
	บ่อบาดาลเอกชน	จำนวนบ่อบาดาลเอกชน และปริมาณ น้ำบาดาลที่ใช้จริง จำแนกตาม วัตถุประสงค์การใช้น้ำ		กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
	แหล่งน้ำ	จำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่ สร้างขึ้น และปริมาตรเก็บกัก		กรมทรัพยากรน้ำ	
	น้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา (การ ประปานครหลวง)	ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา จำแนกตามแหล่งน้ำ (น้ำใต้ดิน น้ำผิ วดิน อ่างเก็บน้ำ คลองชลประทาน)		การประปานครหลวง	
	น้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)	ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา จำแนกตามแหล่งน้ำ (น้ำใต้ดิน น้ำผิ วดิน อ่างเก็บน้ำ คลองชลประทาน)		การประปาส่วนภูมิภาค	
1.5 ทรัพยากรป่าไม้	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่ป่าไม้ จำแนกตามการใช้พื้นที่ (ป่าธรรมชาติ สวนป่า ป่าฟื้นฟูตาม ธรรมชาติ)		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช	
1.6 ทรัพยากรชีวภาพ	พื้นที่ปลูกป่า (กรมป่าไม้)	พื้นที่ปลูกป่านอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกวัตถุประสงค์ และประเภท พื้นที่		กรมป่าไม้	จากสาขาเกษตร
	พื้นที่ปลูกป่า (กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช)	พื้นที่ปลูกป่าในเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกตามประเภทป่า		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช	จากสาขาเกษตร

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
	พื้นที่อนุรักษ์	จำนวนและพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกตามประเภท (อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ)		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
	พื้นที่ต้นน้ำลำธาร	จำนวนและพื้นที่ต้นน้ำลำธาร จำแนกตามลุ่มน้ำ		กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
	ป่าชายเลน	พื้นที่ป่าชายเลน		กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
	พื้นที่ป่าชายเลนที่ได้รับการฟื้นฟู/ปลูกทดแทน	พื้นที่ป่าชายเลนที่ได้รับการฟื้นฟู/ปลูกทดแทน		กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
	ป่าชุมชน	จำนวนและเนื้อที่ป่าชุมชน		กรมป่าไม้	
	ไฟป่า	พื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้		กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ข้อมูลจากสองหน่วยงาน
	พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ	พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar sites) และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ		สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	พื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ	จำนวนและพื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ		สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	การผลิตไม้	ปริมาณไม้ที่ผลิตได้ จำแนกตามประเภท		องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	
	การนำเข้าไม้	ปริมาณไม้นำเข้า จำแนกตามประเภท		กรมป่าไม้	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
	การส่งออกไม้	ปริมาณไม้ส่งออก จำแนกตาม ประเภท		กรมป่าไม้	
	ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้	ปริมาณและมูลค่าผลิตภัณฑ์สำคัญที่ ได้จากป่าไม้ (พิน ถ่าน น้ำมันยาง เปลือกไม้ หวาย ไบโกลาน ไม้ไผ่ ไม้ รวก ฯลฯ) จำแนกตามประเภท		กรมป่าไม้	
	สัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์	จำนวนสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ที่นำเข้าและ ส่งออก จำแนกตามชนิด		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช	
	สัตว์น้ำจืด	ปริมาณสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำ สาธารณะ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ ประเภทแหล่งน้ำ (อ่างเก็บน้ำ ทำนบ ปลา แหล่งน้ำธรรมชาติ)		กรมประมง	จากสาขาเกษตรฯ
	หญาทะเล และแนวปะการัง	เนื้อที่แหล่งหญาทะเล และแนว ปะการัง		กรมทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	
	การจับสัตว์น้ำเค็ม	อัตราการจับสัตว์น้ำเค็มต่อหนึ่งหน่วย การจับ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ เครื่องมือทำการประมง พื้นที่		กรมประมง	จากสาขาเกษตรฯ
	การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง	ปริมาณสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง ชายฝั่ง จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ		กรมประมง	จากสาขาเกษตรฯ
	พันธุ์พืชที่ถูกคุกคาม	จำนวนชนิดพันธุ์พืชที่พบในประเทศไทย ไทย จำแนกตามสถานภาพการถูก คุกคาม		สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
	พันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคาม	จำนวนชนิดพันธุ์สัตว์ที่พบในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพการถูกคุกคาม		สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
2. สิ่งแวดล้อม					
2.1 คุณภาพดิน					
	ดินที่มีปัญหา	พื้นที่ดินที่มีปัญหาต่อการใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรม จำแนกตามประเภทของดิน (ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินขาดอินทรีย์วัตถุ)		กรมพัฒนาที่ดิน	จากสาขาเกษตรฯ
	การชะล้างพังทลายของดิน	พื้นที่การจำแนกชั้นความรุนแรงของการชะล้างพังทลายของดิน จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน		กรมพัฒนาที่ดิน	จากสาขาเกษตรฯ
	ปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการเกษตร	ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ในเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร		สำนักงานสถิติแห่งชาติ(สำมะโนเกษตร)	จากสาขาเกษตรฯ
	วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกวัตถุอันตรายทางการเกษตร จำแนกตามประเภท (เช่น สารกำจัดวัชพืช ไรบด แมลง ฯลฯ)		กรมวิชาการเกษตร	จากสาขาเกษตรฯ
2.2 คุณภาพอากาศ					
	การปล่อยมลพิษทางอากาศ	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัสออกไซด์) จำแนกตามแหล่งกำเนิดมลพิษ		องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ⁴	
		ปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ (คาร์บอนมอนนอกไซด์ มีเทน		กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	จากสาขาอุตสาหกรรม

⁴ องค์การก๊าซเรือนกระจกกำลังจะผลิตข้อมูลนี้ด้วยโดยใช้วิธีการคำนวณที่แตกต่างกับข้อมูลของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
		ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ในโตรเจนไดออกไซด์ (ฝุ่นละออง) จากการใช้พลังงาน จำแนกตามแหล่งกำเนิดมลพิษ			
	ฝนกรด	ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำฝน		กรมควบคุมมลพิษ	
	คุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดอัตโนมัติ	คุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นที่		กรมควบคุมมลพิษ	
		คุณภาพอากาศบริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นที่		กรมควบคุมมลพิษ	
		คุณภาพอากาศในเขตปริมณฑล จำแนกตามพื้นที่		กรมควบคุมมลพิษ	
		คุณภาพอากาศในเมืองในจังหวัดสำคัญ		กรมควบคุมมลพิษ	
		คุณภาพอากาศในพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญ		กรมควบคุมมลพิษ	
	คุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดชั่วคราว	คุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร		กรมควบคุมมลพิษ	
2.3 คุณภาพน้ำ	น้ำบาดาล	คุณภาพน้ำบาดาล		กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
	น้ำผิวดิน	ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน 25 ลุ่มน้ำ		กรมควบคุมมลพิษ	
	น้ำทะเล	ผลการตรวจวัดน้ำทะเล		กรมควบคุมมลพิษ	
	น้ำเสียชุมชน	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น และที่ เข้าระบบบำบัด		กรมควบคุมมลพิษ	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
2.4 มลภาวะทางเสียง	การตรวจวัดระดับเสียงจาก สถานีอัตโนมัติ	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น และที่ เข้าระบบบำบัด		องค์การจัดการน้ำเสีย	
		ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณ พื้นที่ทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล		กรมควบคุมมลพิษ	
	การตรวจวัดระดับเสียงจาก สถานีชั่วคราว	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณ ริมถนนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล		กรมควบคุมมลพิษ	
		ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณ พื้นที่ทั่วไปในเมืองในจังหวัดสำคัญ		กรมควบคุมมลพิษ	
2.5 ขยะมูลฝอยและของเสีย	ขยะมูลฝอยชุมชน	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณ ริมถนนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล		กรมควบคุมมลพิษ	
		ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น		กรมควบคุมมลพิษ	
	ของเสียอันตราย	ปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้		กรมควบคุมมลพิษ	
		ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ ประโยชน์		กรมควบคุมมลพิษ	
2.6 ของเสียอันตราย	ของเสียอันตรายจากชุมชนที่ เกิดขึ้น	ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่ เกิดขึ้น		กรมควบคุมมลพิษ	
	ของเสียอันตรายอุตสาหกรรมที่ เกิดขึ้น	ปริมาณของเสียอันตรายอุตสาหกรรม ที่เกิดขึ้น จำแนกตามประเภท		กรมควบคุมมลพิษ	
	ของเสียอันตรายที่ได้รับการ บำบัด	ปริมาณของเสียอันตรายที่ได้รับการ บำบัดอย่างถูกต้อง		กรมควบคุมมลพิษ	
	วัตถุมีพิษภาคอุตสาหกรรมที่	ปริมาณวัตถุอันตรายอุตสาหกรรมที่		กรมโรงงานอุตสาหกรรม	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
	ได้รับการบำบัด	ถูกส่งไปกำจัดที่โรงงานบำบัด ประเภท 105, 106			
2.7 สิ่งแวดล้อมกับภัย ธรรมชาติ	อุทกภัย	สรุปอุทกภัย (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความ เสียหาย และการช่วยเหลือ)		กรมป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	
	ภัยแล้ง	สรุปภัยแล้ง (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความ เสียหาย และการช่วยเหลือ)		กรมป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	
	ภัยหนาว	สรุปภัยหนาว (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความ เสียหาย และการช่วยเหลือ)		กรมป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	
	วาทภัยและฟ้าผ่า	สรุปวาทภัย ลูกเห็บ ฟ้าผ่า (จำนวน ครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)		กรมป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	
	อัคคีภัย	สรุปอัคคีภัย (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความ เสียหาย และการช่วยเหลือ)		กรมป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	
2.8 สิ่งแวดล้อมกับอุบัติเหตุ	ดินถล่ม	จำนวนพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม และ จำนวนเครือข่ายแจ้งเหตุธรณีพิบัติภัย		กรมทรัพยากรธรณี	
	อุบัติเหตุจากสารอันตราย/ สารเคมี	จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากสาร อันตราย/สารเคมี และความเสียหาย		กรมควบคุมมลพิษ	
	ผู้ป่วยด้วยโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อม	จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคจากการ ประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมต่อ โรงพยาบาลและอัตราการป่วยต่อแสน		กรมควบคุมโรค	จากสาขาสุขภาพ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	รูปแบบ/วิธีการ เผยแพร่	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
		จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานจาก จังหวัดเครือข่ายเฝ้าระวังโรคจากการ ประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม		กรมควบคุมโรค	จากสาขาสุขภาพ
3. อุตุนิยมวิทยา					
3.1 ภูมิอากาศ	อุณหภูมิ	อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี และรายเดือน		กรมอุตุนิยมวิทยา	
		อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดของปี		กรมอุตุนิยมวิทยา	
	น้ำฝน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี และราย เดือน		กรมอุตุนิยมวิทยา	
		ปริมาณน้ำฝนตกเหนือเขื่อน		กรมอุตุนิยมวิทยา	
	จำนวนวันที่ฝนตก	จำนวนวันที่ฝนตกรายปี		กรมอุตุนิยมวิทยา	
	พายุหมุนเขตร้อน	จำนวนพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้า สู่ประเทศไทย		กรมอุตุนิยมวิทยา	

บทที่ 4

สถานการณ์และยุทธศาสตร์การพัฒนาสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 แนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
ปริมาณแร่สำรองที่สำคัญ	ปริมาณทรัพยากรแร่ที่มีศักยภาพเป็นไปได้ (จำแนกตามชนิดแร่)	(ความสมบูรณ์ของสถิติทางการ ความต่อเนื่อง ความครบถ้วน ความทันต่อเวลา ฯลฯ)	(ข้อมูลจากการอนุกรมการสถิติสาขาฯ)	กรมทรัพยากรธรณี
ปริมาณและมูลค่าผลผลิตแร่	ปริมาณและมูลค่าผลผลิตแร่ จำแนกตามชนิดแร่			กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ปริมาณและมูลค่าของการใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร่	ปริมาณและมูลค่าของการใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร่ จำแนกตามชนิดแร่			กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร			สำนักงานสถิติแห่งชาติ(สำมะโนเกษตร)
ชายฝั่งทะเล	ความยาวชายฝั่งทะเล			กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ลุ่มน้ำ	จำนวนลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขา และพื้นที่ลุ่มน้ำ			กรมทรัพยากรน้ำ
ปริมาณน้ำท่า	ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี และปริมาณน้ำท่าในฤดูฝน และฤดูแล้ง จำแนกตามลุ่มน้ำ			กรมทรัพยากรน้ำ
ปริมาณเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำ	ปริมาณเก็บกักน้ำเฉลี่ยต่อปี และปริมาณเก็บกักน้ำในฤดูฝน และฤดู			กรมทรัพยากรน้ำ

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
	แล้ง จำแนกตามลุ่มน้ำ			
ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและพื้นที่ชลประทาน	ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลาง และพื้นที่ชลประทาน จำแนกตามลุ่มน้ำ			กรมชลประทาน
ศักยภาพน้ำบาดาล	แผนที่ศักยภาพน้ำบาดาล แผนที่บ่อบาดาล			กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
บ่อบาดาลภาครัฐ	จำนวนบ่อบาดาลภาครัฐ			กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
บ่อบาดาลเอกชน	จำนวนบ่อบาดาลเอกชน และปริมาณน้ำบาดาลที่ใช้จริง จำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้น้ำ			กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
แหล่งน้ำ	จำนวน แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น และปริมาตรเก็บกัก			กรมทรัพยากรน้ำ
ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา (การประปานครหลวง)	ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา จำแนกตามแหล่งน้ำ (น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน อ่างเก็บน้ำ คลองชลประทาน)			การประปานครหลวง
ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	ปริมาณน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา จำแนกตามแหล่งน้ำ (น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน อ่างเก็บน้ำ คลองชลประทาน)			การประปาส่วนภูมิภาค
พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่ป่าไม้ จำแนกตามการใช้พื้นที่ (ป่าธรรมชาติ สวนป่า ป่าฟื้นฟูตามธรรมชาติ)			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พื้นที่ปลูกป่า	พื้นที่ปลูกป่านอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกวัตถุประสงค์ และประเภทพื้นที่			กรมป่าไม้

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
พื้นที่ปลูกป่า	พื้นที่ปลูกป่าในเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกตามประเภทป่า			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พื้นที่อนุรักษ์	จำนวนและพื้นที่อนุรักษ์ จำแนกตาม ประเภท (อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ ป่า สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ)			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พื้นที่ต้นน้ำลำธาร	จำนวนและพื้นที่ต้นน้ำลำธาร จำแนก ตามลุ่มน้ำ			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ป่าชายเลน	พื้นที่ป่าชายเลน			กรมทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง
พื้นที่ป่าชายเลนที่ ได้รับการฟื้นฟู/ปลูก ทดแทน	พื้นที่ป่าชายเลนที่ได้รับการฟื้นฟู/ปลูก ทดแทน			กรมทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง
ป่าชุมชน	จำนวนและเนื้อที่ป่าชุมชน			กรมป่าไม้
ไฟป่า (กรมป่าไม้)	พื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้			กรมป่าไม้
ไฟป่า (กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช)	พื้นที่ป่าในเขตอนุรักษ์ที่ถูกไฟไหม้			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พื้นที่ชุ่มน้ำที่มี ความสำคัญระหว่าง ประเทศ และพื้นที่ชุ่ม น้ำที่มีความสำคัญ ระดับนานาชาติ	พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่าง ประเทศ (Ramsar sites) และพื้นที่ ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ			สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
พื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ	จำนวนและพื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ			สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การผลิตไม้	ปริมาณไม้ที่ผลิตได้ จำแนกตามประเภท			องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
การนำเข้าไม้	ปริมาณไม้นำเข้า จำแนกตามประเภท			กรมป่าไม้
การส่งออกไม้	ปริมาณไม้ส่งออก จำแนกตามประเภท			กรมป่าไม้
ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้	ปริมาณและมูลค่าผลิตภัณฑ์สำคัญที่ได้จากป่าไม้ (พิน ถ่าน น้ำมันยาง เปลือกไม้ หวาย ไบโกลาน ไม้ไผ่ ไม้รวก ฯลฯ) จำแนกตามประเภท			กรมป่าไม้
สัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์	จำนวนสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ที่นำเข้าและส่งออก จำแนกตามชนิด			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
สัตว์น้ำจืด	ปริมาณสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำสาธารณะ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำประเภทแหล่งน้ำ (อ่างเก็บน้ำ ทำนบ ปลา แหล่งน้ำธรรมชาติ)			กรมประมง
หูก้าทะเล และแนวปะการัง	เนื้อที่แหล่งหูก้าทะเล และแนวปะการัง			กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
อัตราการจับสัตว์น้ำเค็ม	อัตราการจับสัตว์น้ำเค็มต่อหนึ่งหน่วยการจับ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ เครื่องมือทำการประมง พื้นที่			กรมประมง

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง	ปริมาณสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ			กรมประมง
ชนิดพันธุ์พืชที่ถูกคุกคาม	จำนวนชนิดพันธุ์พืชที่พบในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพการถูกคุกคาม			สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ชนิดพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคาม	จำนวนชนิดพันธุ์สัตว์ที่พบในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพการถูกคุกคาม			สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดินที่มีปัญหา	พื้นที่ดินที่มีปัญหาต่อการใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรม จำแนกตามประเภทของดิน (ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินขาดอินทรีย์วัตถุ)			กรมพัฒนาที่ดิน
การชะล้างพังทลายของดิน	พื้นที่การจำแนกชั้นความรุนแรงของการชะล้างพังทลายของดิน จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน			กรมพัฒนาที่ดิน
ปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการเกษตร	ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ในเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร			สำนักงานสถิติแห่งชาติ(สำมะโนเกษตร)
วัตถุดิบตรายทางการเกษตร	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกวัตถุดิบตรายทางการเกษตร จำแนกตามประเภท (เช่น สารกำจัดวัชพืช ไรโบแมลง ฯลฯ)			กรมวิชาการเกษตร

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
การปล่อยมลพิษทางอากาศ	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัส ออกไซด์) จำแนกตามแหล่งกำเนิดมลพิษ)			องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ⁵
	ปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ (คาร์บอนมอนนอกไซด์ มีเทน ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ ฝุ่นละออง) จากการใช้พลังงาน จำแนกตามแหล่งกำเนิดมลพิษ			กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
ฝนกรด	ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำฝน			กรมควบคุมมลพิษ
คุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดอัตโนมัติ	คุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นที่			กรมควบคุมมลพิษ
	คุณภาพอากาศบริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นที่			กรมควบคุมมลพิษ
	คุณภาพอากาศในเขตปริมณฑล จำแนกตามพื้นที่			กรมควบคุมมลพิษ
	คุณภาพอากาศในเมืองในจังหวัดสำคัญ			กรมควบคุมมลพิษ
	คุณภาพอากาศในพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญ			กรมควบคุมมลพิษ

⁵ องค์การก๊าซเรือนกระจกกำลังจะผลิตข้อมูลนี้ด้วยโดยใช้วิธีการคำนวณที่แตกต่างกับข้อมูลของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
คุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดชั่วคราว	คุณภาพอากาศบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร			กรมควบคุมมลพิษ
คุณภาพน้ำบาดาล	คุณภาพน้ำบาดาล			กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
คุณภาพน้ำผิวดิน	ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน 25 ลุ่มน้ำ			กรมควบคุมมลพิษ
คุณภาพน้ำทะเล	ผลการตรวจวัดน้ำทะเล			กรมควบคุมมลพิษ
ปริมาณน้ำเสียชุมชน	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น และที่เข้าระบบบำบัด			กรมควบคุมมลพิษ
	ปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น และที่เข้าระบบบำบัด			องค์การจัดการน้ำเสีย
ผลการตรวจวัดระดับเสียงจากสถานีอัตโนมัติ	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณพื้นที่ทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล			กรมควบคุมมลพิษ
	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล			กรมควบคุมมลพิษ
	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณพื้นที่ทั่วไปในเมืองในจังหวัดสำคัญ			กรมควบคุมมลพิษ
ผลการตรวจวัดระดับเสียงจากสถานีชั่วคราว	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง บริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล			กรมควบคุมมลพิษ
ขยะมูลฝอยชุมชน	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น			กรมควบคุมมลพิษ
	ปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้			กรมควบคุมมลพิษ
	ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้			กรมควบคุมมลพิษ

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
	ประโยชน์			
ของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้น	ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้น			กรมควบคุมมลพิษ
ของเสียอันตรายอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น	ปริมาณของเสียอันตรายอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น จำแนกตามประเภท			กรมควบคุมมลพิษ
ของเสียอันตรายที่ได้รับการบำบัด	ปริมาณของเสียอันตรายที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง			กรมควบคุมมลพิษ
วัตถุมีพิษภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับการบำบัด	ปริมาณวัตถุอันตรายอุตสาหกรรมที่ถูกส่งไปกำจัดที่โรงงานบำบัดประเภท 105, 106			กรมโรงงานอุตสาหกรรม
อุทกภัย	สรุปอุทกภัย (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ภัยแล้ง	สรุปภัยแล้ง (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ภัยหนาว	สรุปภัยหนาว (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
วาตภัยและฟ้าผ่า	สรุปวาตภัย ลูกเห็บ ฟ้าผ่า (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
อัคคีภัย	สรุปอัคคีภัย (จำนวนครั้งที่เกิด หมู่บ้านและผู้ประสบภัย ความเสียหาย และการช่วยเหลือ)			กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	สถานการณ์สถิติทางการ	ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ (ศูนย์/สำนัก/กอง)
	เสียหาย และการช่วยเหลือ)			
ดินถล่ม	จำนวนพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม และ จำนวนเครือข่ายแจ้งเหตุธรณีพิบัติภัย			กรมทรัพยากรธรณี
อุบัติเหตุจากสาร อันตราย/สารเคมี	จำนวนการเกิดอุบัติเหตุจากสาร อันตราย/สารเคมี และความเสียหาย			กรมควบคุมมลพิษ
ผู้ป่วยด้วยโรคจาก การประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม	จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อมต่อโรงพยาบาล และอัตราการป่วยต่อแสน จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานจาก จังหวัดเครือข่ายเฝ้าระวังโรคจากการ ประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม			กรมควบคุมโรค กรมควบคุมโรค
อุณหภูมิ	อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี และรายเดือน			กรมอุตุนิยมวิทยา
	อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดของปี			กรมอุตุนิยมวิทยา
น้ำฝน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี และราย เดือน			กรมอุตุนิยมวิทยา
	ปริมาณน้ำฝนตกเหนือเขื่อน			กรมอุตุนิยมวิทยา
จำนวนวันที่ฝนตก	จำนวนวันที่ฝนตกรายปี			กรมอุตุนิยมวิทยา
พายุหมุนเขตร้อน	จำนวนพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าสู่ ประเทศไทย			กรมอุตุนิยมวิทยา

4.2 สรุปสถานภาพการดำเนินงานในปัจจุบัน

ในภาพรวมการดำเนินงานด้านสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานต่างๆ มีจุดแข็ง และข้อจำกัด ดังนี้

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถิติทางการ

(จุดแข็งและข้อจำกัดด้านการประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ
- ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

4.2.2 ด้านการผลิตสถิติทางการ

(ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

4.2.3 ด้านการเผยแพร่สถิติทางการ

(ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพสถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาศักยภาพสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระยะเวลาห้าปีข้างหน้าควรกำหนด ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

4.2.1 ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการสถิติทางการ

(กลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ
- ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

4.2.2 ด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการ

(การเติมเต็ม data gap การลดความซ้ำซ้อน การประเมินคุณภาพ
- ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

4.2.3 ด้านการพัฒนาการเผยแพร่สถิติทางการ

(การเชื่อมโยง การประเมินคุณภาพ
- ข้อมูลจากคณะกรรมการสถิติสาขา)

บรรณานุกรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.ombudsman.go.th/10/documents/law/Constitution2550.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล :
9 กันยายน 2554).

แนวทางการจัดประเภทสาขาสถิติ (A Guideline for the Classification of Statistics). สำนักงานสถิติ
แห่งชาติ.

...

ภาคผนวก

แนวทางการจัดฝังรวมสถิติสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเทศนิวซีแลนด์และสาธารณรัฐเกาหลี

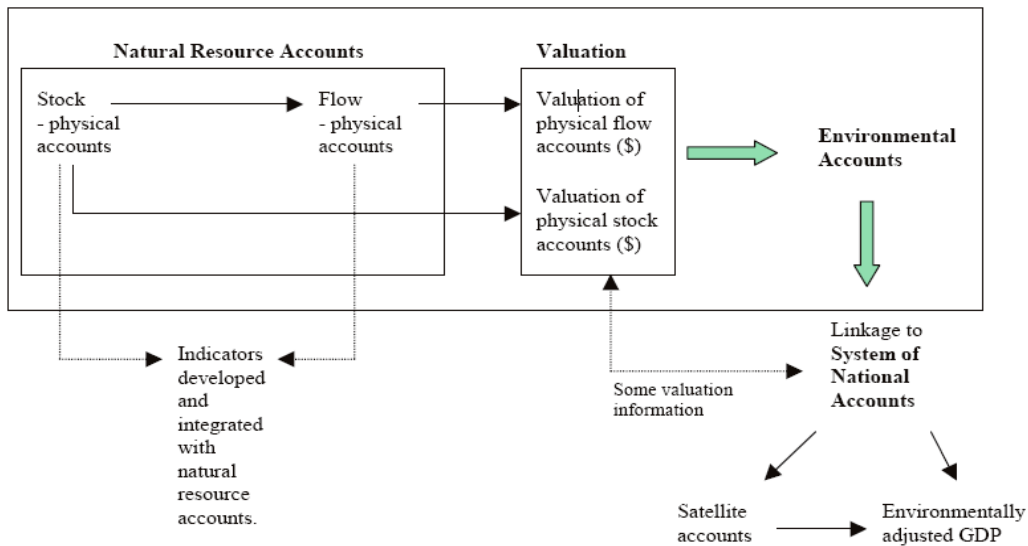
ประเทศนิวซีแลนด์

ระบบเศรษฐกิจของประเทศนิวซีแลนด์พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในสัดส่วนที่สูง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจวัดจำนวนที่มีอยู่ และการใช้ไป (supply and use) เพื่อประโยชน์ในการจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด การนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงนโยบาย การสร้างเป็นตัวชี้วัดสำคัญด้านเศรษฐกิจและการสร้างกลยุทธ์ นโยบายเพื่อพัฒนาแบบยั่งยืน

ประเด็นสำคัญของสถิติด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศนิวซีแลนด์คือ บัญชีสิ่งแวดล้อมของชาติ (National environment Accounts) ซึ่งได้จัดทำขึ้นเริ่มต้นในปีงบประมาณ 2000 ด้วยข้อตกลงระหว่างประเทศด้านการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) โดย Statistics New Zealand เป็นหน่วยงานหลัก และมีความร่วมมือกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมของประเทศนิวซีแลนด์ (Ministry for the Environment) ในการผลิตและพัฒนาบัญชีดังกล่าวภายใต้กรอบการพัฒนาของ System of Environmental and Economic Accounts (SEEA)

การพัฒนาระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมของประเทศนิวซีแลนด์ภายใต้กรอบ

Table 2. System of Environmental and Economic Accounts (SEEA)

System of Environmental and Economic Accounts (SEEA)

ที่มา: Natural Resource Accounts for New Zealand หน้า 6

บัญชีทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resource accounts) ได้รับการสำรวจและวิเคราะห์ ร่วมกับข้อมูลและบัญชีด้านสิ่งแวดล้อม (environment accounts) ภายใต้กรอบ System of National Accounts (SNA) กล่าวคือ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศจะถูกกำหนดขึ้นในบัญชีและทำการประมาณการ Stock ทั้งในแง่เชิงปริมาณและมูลค่า (Physical and Monetary stock) ซึ่งก็คือ บัญชีด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounts) ซึ่งสามารถนำไปบูรณาการเข้ากับ Satellite accounts ได้ทันที

สถิติทางการสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 5 หมวด แต่ละหมวดแสดงรายการสถิติ แหล่งที่มาของข้อมูล (sources) และหน่วยงานผลิตสถิติ (producing agencies) ดังนี้

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม New Zealand Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
1. Environmental impact of economic activity	1.1 Energy account	Physical Stock account Table E-1: Non-renewable energy stock balance sheet for New Zealand (PJ)*. (Petroleum, coal) Table F-1: Physical quantities of gas and oil reserves in petroleum fields under appraisal. Table F-2: Oil and condensate physical stock balance sheet (PJ). Table F-3: Oil and condensate physical stock balance sheet (Mm3). Table F-4: Gas physical stock balance sheet (PJ). Table F-5: Gas physical stock balance sheet (Mm3). Table G-1: Coal stock balance sheet (PJ). Table G-2: Coal physical stock balance sheet (tonnes). Table G-3: Lignite rank coal physical stock balance	Natural Resource Accounts	Statistics New Zealand

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

New Zealand Official Statistics

หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
		<p>sheet (PJ).</p> <p>Table G-4: Lignite rank coal physical stock balance sheet (tonnes).</p> <p>Table G-5: Sub-bituminous rank coal physical stock balance sheet (PJ).</p> <p>Table G-6: Sub-bituminous coal rank physical stock balance sheet (tonnes).</p> <p>Table G-7: Bituminous rank coal physical stock balance sheet (PJ).</p> <p>Table G-8: Bituminous rank coal physical stock balance sheet (tonnes).</p> <p>Table G-9: Semi-anthracite to anthracite rank coal physical stock balance sheet (PJ).</p> <p>Table G-10: Semi-anthracite to anthracite rank coal physical stock balance sheet (tonnes).</p> <p>Monetary Stock account</p> <p>Table 5.1 Summary of Monetary Energy Stocks (\$million)</p> <p>Table 5.2 Summary of Non-renewable Energy</p>		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม New Zealand Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
		Resources (\$million) Table 5.3 Monetary Stock Account for Total Petroleum and Commodities Table 5.4 Monetary Stock Account for Coal Table 5.5 Summary Renewable Sources of Energy (\$million) Table 5.6 Monetary Stock Account for Renewable Energy Resources Physical flow account Table 1 Energy Intensity ¹⁰ (GJ/\$000) Table 2 2003 Energy Demand Profile (PJ) Table 3 Emission Intensity Versus Value Added (tCO ₂ /\$000) Table 4 Emission Profile 2003		
	1.2 Fish account	Physical Stock account Table 1: Catch and Allowable Catch of Quota Management System (QMS) stocks – <i>Barracouta</i> Table 2: Catch and Allowable Catch of Quota Management System (QMS) stocks - <i>Blue Cod</i>		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

New Zealand Official Statistics

หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
		<p>Table 43 Catch and Allowable Catch of Quota Management System (QMS) stocks – <u>Yellow eyed Mullet</u></p> <p>Table 43: Total Commercial Catch - all species</p> <p>Table 44: Commercial and Recreational Catch for Non-Quota Management Specie</p> <p>Table 45: Commercial Aquaculture Harvest Table (ในแต่ละตารางจะแบ่งเป็น Commercial Catch ,Recreational Catch, Total Allowable Commercial Catch (TACC), Total Allowable Catch (TAC))</p> <p>Monetary Stock account</p> <p>Table 1: Asset values of fish species</p> <p>Physical flow account</p> <p>Table 1: Simplified Flow Table for Selected Fish Species</p> <p>(Total commercial catch, Domestic Consumption of Commercial Catch, Imports, Export, Converted Greenweight Exports, Residuals)</p>		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

New Zealand Official Statistics

หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
	1.3 Forestry account	<p>Physical Stock account</p> <p>Table 1 - Summary of Total Timber Available and Not Available for Wood Supply in Hectares</p> <p>Summary Table 2 - Summary of Total Timber Available and Not Available for Wood Supply in Cubic Metres</p> <p>Summary Table 3 - Timber Available for Wood Supply in Hectares</p> <p>Summary Table 4 - Total Timber Available for Wood Supply in Cubic Metres</p> <p>Summary Table 5 - Total Timber Not Available for Wood Supply in Hectares</p> <p>Summary Table 6 - Total Timber Not Available for Wood Supply in Cubic Metres (000)</p> <p>Summary Table 7 - Total Timber Available from Plantations in Hectares.</p> <p>Summary Table 8 - Total Timber Available from Plantations in Cubic Metres</p> <p>Summary Table 9 - Total Timber Available for</p>		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม New Zealand Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
	1.4 Mineral account	<p>Wood Supply from Indigenous Forests in Hectares Summary Table 10 - Total Timber Available from Indigenous Forests in Cubic Metres</p> <p>Monetary Stock account</p> <p>Table 1 Value of exotic standing timber available for wood supply</p> <p>Table 3 Forestry and logging industry statistics</p> <p>Physical flow account</p> <p>Table 1 Total Domestic Wood Use by Commodity</p> <p>Monetary and Physical Stock account</p> <p>Table 2.1 The effect of discounting stocks with large Lifespans</p> <p>Table 4.1 Metallic minerals actively extracted in New Zealand</p> <p>Table 4.2 Other metallic minerals found in New Zealand</p> <p>Table 4.3 Non-metallic minerals in New Zealand</p> <p>Table 4.4 Summary of monetary mineral stocks</p>		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม New Zealand Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
	1.5 Water account	Physical Stock account Table 1 Water stock account: June years 1995 to 2001 Table 2 Water stock account: June year 2001 by region Table 3 Municipal and domestic abstraction Table 4 Water stock account: Canterbury region Monetary Stock account Table 1 Freshwater values Table 2 Physical stock accounts for freshwater Table 3 Sample flow table for freshwater Table 4 Values of aquatic ecosystem water services Table 5 Values derived from ecosystem services in the Waikato region		

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม New Zealand Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
2. Inventory of all human-induced emissions and removals of greenhouse gases in New Zealand as submitted to the United Nations Framework Convention on Climate Change.		<p>เป็นรายงานการศึกษาประจำปีภายใต้ข้อตกลงที่ทำไว้กับ สหประชาชาติ : United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol)</p> <p>รายงานประกอบด้วย inventory reports the emissions and removals of greenhouse gases ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ● carbon dioxide (CO₂) ● methane (CH₄), ● nitrous oxide (N₂O), ● hydrofluorocarbons (HFCs), ● perfluorocarbons (PFCs) and sulphur hexafluoride (SF₆) from six sectors: <ul style="list-style-type: none"> - energy; - industrial processes; - solvents; - agriculture; - LULUCF (land use, land-use change and forestry); - and waste. 	New Zealand Greenhouse Gas Inventory	Ministry for the Environment

สาธารณรัฐเกาหลี

หน่วยงานภาครัฐที่จัดทำสถิติด้านสิ่งแวดล้อมของเกาหลีใต้มีทั้งสิ้น 8 หน่วยงาน ผลิตสถิติด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้แนวทาง pollution media ซึ่งครอบคลุมรายการสถิติเพียงร้อยละ 40 จากความต้องการของ OECD (ปี 2543) โดย KNSO ทำหน้าที่ประสานงาน เพื่อแบ่งภารกิจการผลิตสถิติ

- กระทรวงสิ่งแวดล้อม ผลิตและรวบรวมสถิติด้านมลภาวะทางอากาศ การจัดการน้ำเสีย และการจัดการของเสีย
- กระทรวงการก่อสร้างและขนส่ง ผลิตสถิติด้านการขนส่ง
- กระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากร ผลิตสถิติด้านพลังงาน
- กระทรวงเกษตร ผลิตสถิติเกี่ยวกับที่ดิน และการเกษตร
- กระทรวงกิจการทางทะเลและสัตว์น้ำ ผลิตสถิติด้านสัตว์น้ำ
- กระทรวงป่าไม้ ผลิตสถิติด้านป่าไม้
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ ผลิตสถิติดัชนีสิ่งแวดล้อม บัญชีสิ่งแวดล้อม
- ธนาคารชาติ ผลิตสถิติด้านรายจ่ายการลดและควบคุมมลภาวะ

สถิติด้านสิ่งแวดล้อมนำไปสู่ผลผลิตที่สำคัญดังนี้

1) รายงานตัวชี้วัดและสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของประเทศ (กระทรวงสิ่งแวดล้อม) ประกอบด้วยตัวชี้วัดด้านมลภาวะ และทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้กรอบแนวคิด PSR (Pressure-State-Response) เกี่ยวกับ สภาพชั้นบรรยากาศ สารพิษ/ภัยพิบัติต่อสิ่งแวดล้อม กิจกรรมของสังคมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านพลังงาน การขนส่ง การเกษตร ป่าไม้ และอุตสาหกรรม ซึ่งรายงานนี้เผยแพร่ทุกปี

2) ดัชนีสิ่งแวดล้อม (KNSO) ด้านผลกระทบภาวะเรือนกระจก การสูญเสียโอโซน ภาวะความเป็นกรด การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และการสิ้นสละเทือนของเสียง เป็นต้น

3) Satellite account (ธนาคารชาติเกาหลี) รายงานในการบรรเทาและควบคุมมลภาวะ PAC (Pollution Abatement and Control) ช่วงปี พ.ศ. 2539-2541

4) Green GDP ตามกรอบ System of Integrated Environmental and Economic Accounting ที่ UN กำหนดเมื่อปี พ.ศ.2536 และ ปรับปรุงปี 2546 (สถาบันสิ่งแวดล้อมแห่งเกาหลี และ กระทรวงสิ่งแวดล้อม) ซึ่งยังอยู่ในขั้นตอนการนำร่อง

ถึงแม้ KNSO จะไม่มีการระบุชัดเจนว่ามีสถิติใดบ้างที่รับรองคุณภาพเป็นสถิติทางการแล้ว แต่รายการสถิติด้านสิ่งแวดล้อมที่เผยแพร่อย่างเป็นทางการในเว็บไซต์การให้บริการสถิติ (Korea Statistical Information Service : KOSIS) ของ KNSO และเว็บไซต์กระทรวงสิ่งแวดล้อม มีรายการสถิติเผยแพร่ที่เป็นหมวดรายการสถิติใน 500 รายการสถิติ ที่ KNSO กำลังดำเนินการรับรองเป็นสถิติทางการ ดังนี้

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Korean Official Statistics

หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
1. Land / Climate	1.1 Land area	1.1.1 Private land area 1.1.2 Agricultural land area 1.1.3 Rate of land price	KNSO	MOA
	1.2 Climate	1.2.1 Air temperature by cities 1.2.2 Wind speed by major cities	KNSO	MOE
2. Forestry, Fishing, Wildlife	2.1 Forestry	2.1.1 Forest land area by forest type 2.1.2 Forest land area by ownership 2.1.3 Growing stock by forest type 2.1.4 Production of forest products 2.1.5 Index of forestry product 2.1.6 Reforestation by year	KNSO/MOE	Forest Administration MOF
	2.2 Fishery	2.2.1 Fishing fleet by type of fishing 2.2.2 Production of processed fishery commodities by groups 2.2.3 Export and import of fishery by commodity groups 2.2.4 The amount of catch 2.2.5 Value of fish catches 2.2.6 Major indicators of fishery household economies (summary)	KNSO	MOMA&F (Ministry of Maritime Affairs& Fishery)

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Korean Official Statistics

หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
	2.3 Wildlife	2.3.1 Number of Korean species by classification 2.3.2 Number of endangered vulnerable wildlife by classification	MOE	-
3. Environment	3.1 Water Quality	3.1.1 Water quality of major river and streams 3.1.2 Water quality of lakes by specified hazardous material 3.1.3 Water quality of coasts	KNSO/MOE	MOE
	3.2 Air Quality	3.2.1 Trends of air pollution by major city 3.2.2 Acid rain by major cities 3.2.3 Heavy metal concentrations in the atmosphere	KNSO/MOE	MOE
	3.3 Noise	3.3.1 Noise levels by general area 3.3.2 Noise levels by roadside area 3.3.3 Aircraft noise levels at monitoring site	MOE	-
	3.4 Soil	3.4.1 Soil pollution by land use 3.4.2 Soil pollution by pollutants 3.4.3 Operational result of designated national sites	MOE	MOA
	3.5 The Environment of human settlement	3.5.1 Inspection & control on pollution facilities 3.5.2 Air pollutant Emitting Facilities 3.5.3 Generation of Waste	KNSO	-

สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Korean Official Statistics				
หมวด	หมู่	รายการ	แหล่งที่มา	ผู้ผลิต
	3.6 The Environment related disaster	3.6.1 Damage from storms and floods (number of persons, area, value) 3.6.2 Chemical related Accidents 3.6.3 Frequency of marine pollution accidents 3.6.4 Frequency of earthquakes by magnitude	MOE	MOE

Source: 1. Korean Statistical Information Service (KOSIS) , KNSO : www.kosis.kr หรือ www.nso.go.kr

2. Korean Ministry of Environment (KMOE) , 2006 Environmental Statistics Yearbook : www.eng.me.go.kr